

การประชุมเชิงปฏิบัติการ “อาสาสมัคร” กับความเป็น “พลเมือง” และการสร้างสังคมพลเมือง (Civil Society)

การประชุมระดับชาติด้านอาสาสมัคร ครั้งที่ ๑

วันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

โดย ปริญญา เทวานฤมิตรกุล

รองอธิการบดีฝ่ายการนักศึกษาและการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

“อาสาสมัคร” กับ “พลเมือง” แก้ปัญหาด้วยวิธีไหน? ถ้า
ท่านเห็นก๊อกน้ำเปิดน้ำทิ้งไว้ ท่านจะแก้ปัญหานี้อย่างไร?

ก. ค่าคนเปิดน้ำทิ้งไว้

ข. ติดป้ายบอกคนอื่น
ว่าอย่าเปิดน้ำทิ้งไว้

ค. เรียกร้องผู้มีอำนาจ
หน้าที่ ให้มาปิดน้ำ

ง. ปิดก๊อกน้ำ!

“พลเมือง” แต่ไม่ “ประชาธิปไตย” อาจจะฆ่ากันได้ : เจ้าของประเทศต้อง เคารพกติกา และ เคารพกัน

ฟุตบอลทำไมแข่งกันได้
ทั้งๆ ที่ขัดแย้งกัน?

ฟุตบอลที่แข่งกันได้เพราะใช้ “กติกา”

ผู้เล่นต้องเคารพ “กติกา”

เมื่อประชาชนเป็น “พลเมือง” จะเกิด “สังคมพลเมือง”
(Civil Society) และประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จ

เคารพกติกา

เคารพ “กฎหมาย” และยอมรับผลของการละเมิดกฎหมาย

เคารพผู้อื่น

เคารพลัทธิ เคารพความเสมอภาค เคารพความแตกต่าง

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ย่อมมีเสรีภาพที่จะกระทำการใด และย่อมใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือ ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

“พลเมือง” คืออะไร? ปัญหาต่างๆ ในสังคมมาจากไหน ใครจะเป็นคนแก้ไข?

ที่อ่านหนังสือพิมพ์ ณ
หน่วยงานแห่งหนึ่งใน
มธ. เวลา ๘ โมงเช้า

สถานที่เดียวกัน
เวลา ๑๑ โมง

เมื่อประชาชนเป็น “พลเมือง” จะเกิด “สังคมพลเมือง” (Civil Society) และประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จ

เคารพกติกา

เคารพ “กฎหมาย” และยอมรับผลของการละเมิดกฎหมาย

เคารพผู้อื่น

เคารพสิทธิ เคารพความเสมอภาค เคารพความแตกต่าง

มาตรา ๓๒ บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ย่อมมีเสรีภาพที่จะกระทำการใด และย่อมใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้ ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือ ไม่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

รับผิดชอบต่อ
สังคม

เป็น “พลเมือง” หรือ “กำลัง” ของ “เมือง” ไม่ใช่ “ภาระ”
ของ “เมือง” / รับผิดชอบต่อส่วนรวม / มีจิตอาสา /

“พลเมือง” และ “อาสาสมัคร” จะสร้างอย่างไร : ต้องสร้าง
เงื่อนไขให้เกิด “การเรียนรู้” และ “ลงมือทำ”

ร่าง
มา
พล
แล
ขอ
ตั้ง

ก. บังคับ โดยออกกฎ –
บทข้อห้ามที่มีบทลงโทษ?

ข. เชิญชวน รณรงค์ คำ
ขวัญจูงใจ ป้ายไวนิล?

ค. สร้างเงื่อนไข ที่นำไปสู่
การเปลี่ยนพฤติกรรม

กรณีศึกษาศูนย์พักพิงธรรมศาสตร์ : น้ำดื่มขวดกำลังจะหมดใน ๑ สัปดาห์
เพราะคนดื่มไม่หมดขวด ท่านจะแก้ปัญหายังไงให้ได้ “ผล” มากที่สุด?

เราจะสร้าง “อาสาสมัคร” และ “พลเมือง” อย่างไร :
(๑) การสร้างเงื่อนไขการเรียนรู้ โดยใช้ “ห้องเรียน”

Service Learning – การเรียนการสอน โดยการบริการสังคม : การให้นักศึกษาทำโครงการบริการสังคม แก้ปัญหาให้ชุมชน

เราจะสร้าง “อาสาสมัคร” และ “พลเมือง” อย่างไร :

(๒) “ศูนย์อาสาสมัคร” ในสถาบันการศึกษา

เราจะสร้าง “อาสาสมัคร” และ “พลเมือง” อย่างไร :
(๓) กิจกรรมเสริมหลักสูตร และกิจกรรมนักศึกษา

เราจะสร้าง “อาสาสมัคร” และ “พลเมือง” อย่างไร :
(๔) เปลี่ยนแปลงวิธีรับนักศึกษาเข้าเรียน

เราจะสร้าง “อาสาสมัคร” และ “พลเมือง” อย่างไร :
(๕) เรียนจบแล้วเป็นบัณฑิตอาสา

งานพัฒนา
จิตอาสาเพื่อพัฒนาคุณภาพชุมชน
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
รับสมัครบัณฑิตอาสา

เราจะสร้าง “อาสาสมัคร” และ “พลเมือง” อย่างไร :

(๖) การสร้างเงื่อนไขการเรียนรู้ให้กับ “ชุมชน”

